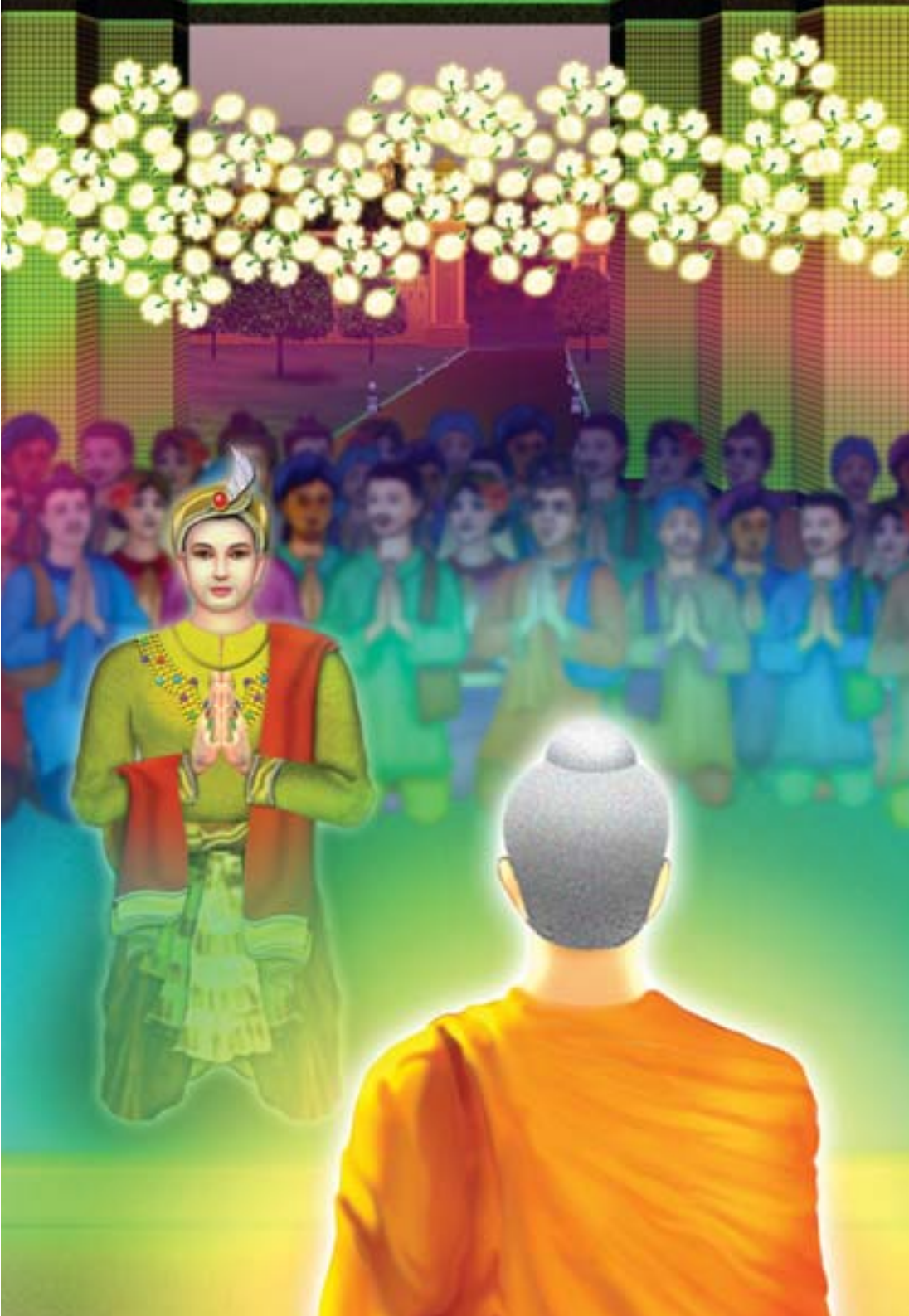

พ ร ะ อ ร หั น ตั ห า ไ ต่ ย า ก

บุคคล ๘ จำพวก ๔ คู่ อันสัตบุรุษทั้งหลายสรรเสริญ
แล้ว บุคคลเหล่านั้น ควรแก้ทักษิณาทาน เป็นสาวกของพระสุคต
ทานที่บุคคลถวายแล้ว ในท่านเหล่านั้น ย่อมมีผลมาก

พระอรหันต์หาได้ยาก

๔๒๓

พระลัมมาลัมพุทธเจ้าบรมครูของเรา ทรงเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานแล้ว มีความบริสุทธิ์หมดจดจากกิเลสอาสวะทั้งปวง ได้เข้าถึงฝั่งแห่งพระนิพพานอันเป็นแดนเกษมจากโยคะ ที่ความทุกข์ใดๆ เข้าไปไม่ถึง จึงมีแต่ความสงบเย็น เป็นสุขล้วนๆ ไม่มีทุกข์เจือปน ดังที่พระองค์ตรัสรับรองไว้ว่า นิพพานัน् ปรมัง สุขัง นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง แต่กว่าที่พระพุทธรองค์จะบรรลุเป้าหมายสูงสุดนี้ได้ ต้องสั่งสมบุญบารมีมายาวนาน นับภพนับชาติไม่ถ้วน พวกเราซึ่งเป็นชาวพุทธต้องเจริญรอยตามพระพุทธรองค์ ตั้งใจสั่งสมความดีให้เต็มที่ สร้างบุญบารมีกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อไปให้ถึงฝั่งแห่งพระนิพพาน

พระลัมมาลัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน รตนสูตร ว่า

“เย ปุคฺคลา อฏฺฐสฺสํ ปสฺสุจฺจา

จตฺตารี เอตานิ ยุกานิ โหนติ

เต ทกฺขิณฺณยฺยา สุตฺตสฺส สาวกา

เอเตสุ ทินฺนานิ มหปฺผลานิ

บุคคล ๘ จำพวก ๘ คู่ อันล้นบุรุษทั้งหลายสรรเสริญแล้ว บุคคลเหล่านั้นควรแก้กัฏฐิณาทาน เป็นสาวกของพระสุคต ทานที่บุคคลถวายแล้วในท่านเหล่านั้น ย่อมมีผลมาก”

พระอรหันต์หาได้ยาก

๔๒๔

พระอริยบุคคลเป็นบุคคลที่หาได้ยาก เพราะในโลก-
มนุษย์ของเรา เต็มไปด้วยปฏุชนที่มีกิเลส คือ ราคะ โทสะ
และโมหะ ส่วนพระอริยบุคคล คือ ผู้ที่ปฏิบัติธรรมจนได้เข้าถึง
พระรัตนตรัย ได้บรรลุธรรมกายโสดาปัตติมรรค ธรรมกาย-
โสดาปัตติผล ธรรมกายสกิทาคามีมรรค ธรรมกายสกิทาคามีผล
ธรรมกายอนาคามีมรรค ธรรมกายอนาคามีผล ธรรมกาย-
อรหัตตมรรค และธรรมกายอรหัตตผล พระอริยบุคคล ๘
จำพวกเหล่านี้ ซึ่งเป็นผู้ควรแก่การทำบุญ มีไม่มากนัก

ดังนั้น ผู้ได้ทำบุญกับพระอรหันต์ จึงถือว่าได้ทำบุญกับ
ทักษิณบุคคล ซึ่งเป็นเอื้อนาบุญอันเลิศ แม้มีไทยธรรมเพียง
เล็กน้อย แต่หากทำด้วยจิตที่เลื่อมใส ผลบุญย่อมเกิดขึ้นมาก
เกินกว่าที่ใครจะคิดจะคำนวณได้

พระพุทธองค์จึงตรัสไว้ว่า “นาทั้งหลายมีหญ้าเป็นโทษ
หมูลัตว์นี้ก็มีราคะ โทสะ โมหะเป็นโทษ เพราะฉะนั้นท่านที่ให้ใน
ท่านผู้ปราศจากราคะ โทสะ โมหะ จึงมีผลมาก มีอานิสงส์ไพศาล”

เรามาศึกษาเรื่องข้อวัตรปฏิบัติของพระอรหันต์กันว่า
ท่านมีข้อวัตรปฏิบัติอย่างไรบ้าง จึงได้ชื่อว่า เป็นพระอรหันต์ผู้
ควรแก่ทักษิณาของชาวโลก เรื่องมีอยู่ว่า เมื่อลูกสาวคนรอง
ของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีชื่อว่า **จุฬาลุกัฏฐา** แต่งงานกับลูกชาย

พระอรหันต์หาได้ยาก

๔๒๕

เศรษฐีต่างเมืองชื่อ อุกคเศรษฐี และไปอยู่กับสามีที่ต่างเมืองนั้น เนื่องจากทางตระกูลของสามี แม้จะมีจิตใจงดงาม แต่ยังมีได้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ยังทำบุญให้ทานกับนักบวชนอกศาสนาอยู่เป็นประจำ

*ในวันมงคลวันหนึ่ง เมื่อพ่อแม่สามีของเธอทำบุญกับนักบวชของตน ได้สั่งลูกสะใภ้ว่า ให้มาไหว้พระอรหันต์ แต่จุฬาลงกูรารู้ว่าพวกชีเปลือยเหล่านี้ไม่ใช่พระอรหันต์และไม่ได้เป็นสมณะผู้มีใจสงบอย่างแท้จริง จึงไม่ออกมาไว้นักบวชเหล่านั้น

มารดาของสามีจึงถามลูกสะใภ้ว่า “แล้วสมณะของลูกมีรูปร่างหน้าตาเช่นไร ลูกจึงสรรเสริญสมณะเหล่านั้น สมณะเหล่านั้นมีปกติอย่างไร มีความประพฤติอย่างไร ขอให้ลูกช่วยเล่าให้ฟังด้วยเถิด”

ลูกสะใภ้ผู้มีใจงาม เพราะได้บรรลุนิพพานเป็นพระโสดาบันบุคคลแล้ว จึงสามารถแยกแยะออกมาว่า บุคคลเช่นใดเป็นสมณะผู้ควรแก่ทักษิณาทาน เมื่อเห็นเป็นโอกาสเหมาะที่จะได้ประกาศคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์สาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงได้กล่าวสรรเสริญว่า

“สมณะของลูกเป็นผู้มีอินทรีย์สงบ มีใจสงบ ท่านเดิน

พระอรหันต์หาได้ยาก

๔๒๖

ยืนเรียบร้อย มีจักขุทอดลง พุดพ้อประมาณ สมณะของลูก เป็นเช่นนั้น กายกรรมของท่านสะอาด วชิกรรมไม่มัวหมอง มโนกรรมหมดจดดี สมณะของลูกเป็นเช่นนั้น ท่านไม่มีมลทิน มีรัศมีดุจสังข์และมุกดา บริสุทธิ์ทั้งภายในและภายนอก มันคง อยู่ในธรรมอันหมดจดทั้งหลาย สมณะของลูกเป็นเช่นนั้น

ไม่ว่าโลกจะฟูขึ้นเพราะลาภ และฟูลงเพราะเสื่อมลาภ ท่านเป็นผู้ตั้งมั่นมีใจมั่นคงไม่หวั่นไหวเพราะได้ลาภและเสื่อมลาภ สมณะของลูกเป็นเช่นนั้น โลกจะฟูขึ้นเพราะยศ และฟูลง เพราะเสื่อมยศ ท่านก็ไม่หวั่นไหวเพราะมียศและเสื่อมยศ สมณะของลูกเป็นเช่นนั้น แม้โลกฟูขึ้นเพราะสรรเสริญ และ ฟูลงเพราะนินทา สมณะของลูกก็จะเป็นผู้ที่มีจิตเป็นกลาง สม่ำเสมอ ไม่หวั่นไหวเพราะคำนินทาและสรรเสริญนั้น หรือ โลกจะฟูขึ้นเพราะสุข และฟูลงเพราะทุกข์ ท่านก็ไม่หวั่นไหว เพราะสุขและทุกข์นี้ สมณะของลูกเป็นเช่นนั้น”

เมื่อลูกสะใภ้สรรเสริญคุณของสมณะแท้แล้ว แม่สามี ก็กล่าวว่า “ลูกจะแสดงสมณะทั้งหลายของลูกให้พ่อแม่เห็นบ้าง ได้ไหม”

ลูกสะใภ้ตอบด้วยความมั่นใจว่า “ได้สิ” ด้วยความมั่นใจ ในพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ และสังฆานุภาพอันไม่มีประมาณ

พระอรหันต์หาได้ยาก

๔๒๓

นางให้ตระเตรียมมหาทาน เพื่อพระภิกษุสงฆ์มีพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประมุข แล้วยืนอยู่บนปราสาทชั้นบน หันหน้าไปทางวัดพระเชตุวัน ยกมือพนมไหว้พร้อมทั้งระลึกถึงพระพุทธรูป ทำการบูชาด้วยของหอม เครื่องอบ ดอกไม้และรูปเทียน กล่าวอาราธนาณิมนต์ว่า

“ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ หม่อมฉันขอณิมนต์พระภิกษุสงฆ์มีพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประมุข เพื่อฉันเช้าในวันรุ่งขึ้น ด้วยการอาราธนาของหม่อมฉันนี้ ขอพระศาสดาทรงรับรู้ ว่าหม่อมฉันได้นิมนต์แล้วเถิด” จากนั้นนางได้ชั้ดดอกมะลิ ๘ กำไป ในอากาศ

ดอกมะลิได้ลอยไปเป็นพदानดอกไม้ ประดิษฐานอยู่เบื้องบนพระบรมศาสดาผู้กำลังแสดงธรรมอยู่ในท่ามกลางบริษัท ทั้งสี่ ขณะเดียวกันนั่นเอง อนาถบิณฑิกเศรษฐีสดับธรรมกถาแล้ว ได้นิมนต์พระบรมศาสดาเพื่อเสวยในวันรุ่งขึ้นเช่นกัน

พระบรมศาสดาตรัสว่า “คฤหบดี ตถาคตรับกิจนิมนต์ในวันรุ่งขึ้นแล้ว”

เมื่ออนาถบิณฑิกเศรษฐีกราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ไม่เห็นมีใครมานิมนต์ก่อนข้าพระองค์เลย พระองค์ทรงรับกิจนิมนต์ของใครกัน” เมื่อรู้ว่า ลูกสาวของตนซึ่งอยู่ใกล้ถึง ๑๒๐

พระอรหันต์หาได้ยาก

๔๒๘

โยชน ได้นิมนต์พระพุทธรองค์แล้ว ท่านเศรษฐีก็ปลื้มใจที่ลูกสาวจะได้ทำบุญใหญ่

รุ่งขึ้น **วิสสุกรรมเทพบุตร** ได้เนรมิตเรือนยอด ๕๐๐ หลัง และรอกอยอยู่ที่ประตูวัดพระเชตวัน พระบรมศาสดาทรงเลือกพระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ ไปเป็นเนื่อนาบุญ ได้ประทับนั่งในเรือนยอด แล้วเสด็จไปอุคคนคร ฝ่ายทางอุคคเศรษฐีพร้อมด้วยบริวารมองดูทางเสด็จมาของพระอรหันต์ที่ลูกสะใภ้นิมนต์ไว้ เห็นเหตุอัศจรรย์เช่นนั้น เกิดความเลื่อมใสศรัทธาเต็มเปี่ยม พากันช่วยต้อนรับ ถวายบังคม และถวายมหาทานครั้งยิ่งใหญ่ถึง ๗ วัน วันสุดท้ายพระบรมศาสดาทรงแสดงธรรมให้ท่านเศรษฐีฟังจนได้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบันเหมือนลูกสะใภ้ ทำให้เป็นผู้มีศรัทธาไม่คลอนแคลนในพระรัตนตรัยอีกต่อไป

เห็นไหมว่าคนมีบุญ มีปัญญา เขาปรารถนาจะได้ทำบุญใหญ่กับทักษิณยุบุคคล อยากจะทำบุญกับเนื่อนาบุญกันทั้งนั้น และลักษณะของสมณะแท้ คือ ผู้ได้เข้าถึงพระรัตนตรัยไปจนกระทั่งได้เป็นพระอรหันต์นั้น หาได้ยาก ปกติใจของพระอรหันต์ทั้งหลายหลุดพ้นจากกิเลสอาสวะหมดแล้ว ล่วงความสุขและทุกข์ในภพทั้งสามได้หมด ท่านมีใจยินดีในพระนิพพาน เสวยเอกันตบรมสุขในพระนิพพานอย่างเดียว โลกธรรม ๘ ซึ่งเป็นของประจำโลก ที่ชาวโลกต้องประสบกันอยู่บ่อยๆ จึงไม่

พระอรหันต์หาได้ยาก

๔๒๕

สามารถมีอิทธิพลเหนือจิตใจของท่านได้

ดังนั้น ทุกคนต้องมีใจหนักแน่น อย่าไปหวั่นไหวในโลกธรรมทั้งหลาย เมื่อทุกท่านสั่งสมบุญแล้ว ให้หมั่นอธิษฐานจิตให้ได้ว่า ขอให้มีโอกาสได้ทำบุญใหญ่กับพระอริยเจ้า ผู้เป็นเนื่อนาบุญอันเลิศของโลก และจะให้ได้ที่สุด พวกเราทุกคนต้องปฏิบัติให้เข้าถึงพระอริยเจ้าภายใน โดยทำใจหยุดนิ่งดำเนินตามปฏิปทาของพระอริยเจ้าทั้งหลาย หมั่นหยุดใจจนกว่าจะเข้าถึงพระรัตนตรัยภายในกันทุกคน

